

POSTANOWIENIE

Dnia 3 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Karina Marczak

Sędziowie: SO Agnieszka Bednarek-Moraś

SO Zbigniew Ciechanowicz (spr.)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 3 kwietnia 2014 r. w S.

sprawy z powództwa P. M.

przeciwko S. Ł.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Rejonowego w Myśliborzu z dnia 3 lipca 2013 r., sygn. akt VI Nc 382/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 3 lipca 2013 r. Sąd Rejonowy w Myśliborzu oddalił wnioski powoda o udzielenie zabezpieczenia.

Uzasadniając powyższe rozstrzygnięcie Sąd wskazał, iż w sprawie powód wniósł o dokonanie zabezpieczenia poprzez ustanowienie zakazu zbywania i obciążania udziałów w prawie własności nieruchomości i prawie użytkowania wieczystego gruntu. Sąd zaznaczył, iż z cytowanego powyżej art. 747 k.p.c. wynika, że ustanowienie zakazu zbywania lub obciążania nieruchomości, możliwe jest jedynie w przypadku nieruchomości, która nie ma urządzonej księgi wieczystej lub której księga wieczysta zaginęła lub uległa zniszczeniu. (...), których dotyczy wnioski powoda posiadają natomiast założone księgi wieczyste, co oznacza że zabezpieczenie roszczenia w wyżej wymieniony sposób nie może nastąpić. Sąd I instancji wskazał ponadto, że jest związany granicami wniosku i nie może udzielić zabezpieczenia w inny niż żądany sposób (art. 738 k.p.c.). Sąd stwierdził, że skoro powód wniósł o udzielenie zabezpieczenia poprzez ustanowienie zakazu zbywania i obciążania nieruchomości posiadających księgi wieczyste, a przepisy nie przewidują takiej możliwości, jego wnioski o zabezpieczenie należało oddalić. Sąd wskazał też, iż w związku z tym, że powód nie wykazał czy i jaki udział przysługuje S. Ł. w prawie własności nieruchomości i wieczystego użytkowania z tytułu nabycia spadku po Z. Ł., również z tej przyczyny nie możliwe było uwzględnienie wniosku o zabezpieczenie w tym zakresie.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył powód. Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uwzględnienie wniosku o udzielenie zabezpieczenia we wskazanym zakresie, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Skarżący wskazał, iż Sąd Najwyższy w wyroku z dnia (...) (tak też A. Z.), stwierdził co prawda, że zakaz zbywania lub obciążania nieruchomości może być wydany w trybie zabezpieczenia tylko wówczas, gdy chodzi o nieruchomości, które nie mają urządzonej księgi wieczystej jednak jeżeli chodzi o nieruchomości mające urządzone księgę wieczystą,

podobny skutek można osiągnąć za pomocą odpowiednich wpisów. Tym samym w ocenie skarżącego nic nie stoi na przeszkodzie by taki zakaz wpisać w dziale III Księgi Wieczystej. Skarżący dodał też, iż udziały winny być sądowi znane z urzędu albowiem w tutejszym sądzie prowadzone były i są obie sprawy o stwierdzenie nabycia spadku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda okazało się niezasadne.

Ustosunkowując się do zażalenia Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności wskazuje, iż zgodnie z treścią art. 730¹ § 1 k.p.c. udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. § 2 wymienionego przepisu stanowi, że interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Z kolei wymóg uprawdopodobnienia roszczenia oznacza konieczność uprawdopodobnienia faktów, z których jest ono wywodzone. Wobec tego niezbędne jest ustalenie okoliczności podlegających badaniu w postępowaniu wszczętym na skutek zgłoszonego roszczenia, którego zabezpieczenia wnioskodawca się domaga, a następnie ocena czy okoliczności te zostały uprawdopodobnione. W omawianej kwestii warto jeszcze zwrócić uwagę na zaopatrywanie judykatury, a w tym na stanowisko wyrażone przez Sąd Apelacyjny w (...), zgodnie z którym roszczenie jest uprawdopodobnione, jeżeli prima facie istnieje znaczna szansa na jego istnienie, co nie wyklucza tego, iż w świetle głębszej analizy stanu faktycznego i prawnego, wniosek może okazać się bezzasadny. Istotą postępowania zabezpieczającego, jako postępowania incydentalnego, nie jest uznanie dochodzonego roszczenia za udowodnione, ale jedynie za uprawdopodobnione, czemu służy dokonywana przez sąd jedynie pobieżna analiza dostarczonego przez wnioskodawcę materiału dowodowego. Możliwość dojścia, w wyniku pełnego postępowania, do wniosku o niezasadności roszczenia, jest oczywistym założeniem tej instytucji (zob. postanowienia Sądu Apelacyjnego w (...))z dnia (...)oraz z dnia (...)Zgodnie z art. 736 § 1 k.p.c. wniosek o udzielenie zabezpieczenia powinien odpowiadać wymaganiom przepisany dla pisma procesowego a nadto zawierać wskazanie sposobu zabezpieczenia, przy czym sąd rozpoznaje wniosek w jego granicach (art. 738 k.p.c.). Powyższe oznacza m.in., że sąd związany jest wskazanym we wniosku sposobem zabezpieczenia, musi przy tym być to sposób przewidziany w przepisach prawa. W myśl art. 730¹ § 3 k.p.c. przy wyborze sposobu zabezpieczenia sąd uwzględni interesy stron lub uczestników postępowania w takiej mierze, aby uprawnionemu zapewnić należytą ochronę prawną, a obowiązanego nie obciążać ponad potrzebę. Art. 747 k.p.c. dotyczy tylko tych roszczeń pieniężnych, których zabezpieczenie ma służyć zapewnieniu wykonalności orzeczenia w sprawie, w której są dochodzone, i nie prowadzi do zaspokojenia uprawnionego. Określone w tym przepisie sposoby zabezpieczenia tego rodzaju roszczeń pieniężnych w praktyce zapewniają realizację jednej z podstawowych zasad postępowania zabezpieczającego, wyrażoną w art. 731 k.p.c., który przewiduje, że zabezpieczenie nie może zmierzać do zaspokojenia roszczenia, chyba że ustawa stanowi inaczej. Do takich przepisów szczególnych, zawartych w kodeksie postępowania cywilnego, należą art. 753-754. Sposoby zabezpieczenia roszczeń pieniężnych, do których ma zastosowanie art. 747 k.p.c. (tzw. konserwacyjne sposoby zabezpieczenia), zostały w tym przepisie określone w sposób wyczerpujący, co wyklucza dokonanie zabezpieczenia tego rodzaju roszczeń w inny sposób. W tym z art. 747 pkt 3 k.p.c. wynika, że zakaz zbywania lub obciążania nieruchomości jako sposób zabezpieczenia może być zastosowany tylko wówczas, gdy nieruchomość obowiązanego nie ma urządzonej księgi wieczystej albo księga ta zaginęła lub uległa zniszczeniu. Z kolei w sytuacji zabezpieczenia na nieruchomości, która ma urządzone księgę wieczystą, zabezpieczenie jest dopuszczalne tylko przez obciążenie nieruchomości hipoteką przymusową (zob. postanowienie Sądu Apelacyjnego we (...))z dnia (...)

Przenosząc powyższe uwagi na grunt rozpatrywanej sprawy Sąd Okręgowy stwierdza, iż wnioskodawca P. M. uprawdopodobnił będące przedmiotem postępowania główne roszczenie o zapłatę, gdyż uprawdopodobnił fakty z których jest ono wywodzone. Przemawia za tym analiza treści wniosku powoda o udzielenie zabezpieczenia oraz wskazanych przez niego okoliczności, a także przedłożonej przez niego dokumentacji, w tym potwierdzającej dokonanie przelewów w dniach 29 maja 2013 r. i 11 czerwca 2013 r. tytułem spłaty wierzytelności z tytułu poręczenia za S. Ł. w kwotach 15.000 zł i 8.000 zł. Jednakże w ocenie Sądu orzekającego wnioskodawca nie uprawdopodobnił

interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia, a więc nie wystąpiła druga kumulatywnie wymagana przesłanka udzielenia zabezpieczenia z art. 730¹ § 1 k.p.c. Wprawdzie powód stwierdził, iż pozwany zamierza sprzedać przedmiotową nieruchomość odwołując się do lokalnych ogłoszeń, lecz co istotne okoliczności tej w żaden sposób nie uprawdopodobnił, chociażby poprzez załączenie takiego ogłoszenia. Zatem wobec nie wystąpienia obu kumulatywnie wymaganych przesłanek z art. 730¹ § 1 k.p.c. do udzielenia zabezpieczenia nie było podstaw do uwzględnienia w tym zakresie wniosków powoda.

Ponadto Sąd Okręgowy wskazuje jeszcze, iż wnioskowany przez powoda sposób zabezpieczenia roszczenia poprzez zakaz zbywania i obciążania nieruchomości w realiach niniejszej sprawy jest niedopuszczalny. Jak bowiem wynika z treści wniosku o udzielenie zabezpieczenia powód powołuje się na fakt urzędzenia ksiąg wieczystych dla objętych tym wnioskiem nieruchomości. Tymczasem co do nieruchomości, która ma urzędzoną księgę wieczystą zabezpieczenie jest dopuszczalne w inny sposób, a mianowicie przez obciążenie jej hipoteką przymusową.

W tym stanie rzeczy dokonana przez Sąd Rejonowy ocena wniosku powoda jest prawidłowa, co oznacza iż jego zażalenie nie mogło doprowadzić do wzruszenia zaskarżonego postanowienia.

W świetle powyższych rozważań Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)